

Sygn. akt VIII Ga 309/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **C. W.**

przeciwko: **(...) M. S., T. S., (...) Spółce Jawnej w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 8 września 2015 r. , sygn. akt.

VIII GC 724/15 upr

oddala apelację

Sygn. akt VIII Ga 309/15

UZASADNIENIE

Powód C. W. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą W. C. (...) domagał się zasądzenia od pozwanej (...) M. S., T. S., (...) Spółka Jawna w S. kwoty 9 109,87 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że sprzedał pozwanej rury stalowe o symbolach (...) i (...). Powód wskazał, że za sprzedany towar wystawił pozwanej fakturę VAT nr (...), w której określił odroczony termin płatności na 21 dni. Nadto powód podał, że pozwana potwierdziła odbiór towaru jednakże nie uregulowała płatności za przedmiotową fakturę. Powód wskazał również, że właściwość miejscową Sądu ustalił na podstawie art. 34 k.p.c. w związku z art. 452 § 1 zd. 2 k.p.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt VIII GNc 1305/15 Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w Bydgoszczy orzekł zgodnie z żądaniem powoda oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wniosła o odrzucenie pozwu ze względu na istniejący między stronami zapis na Sąd polubowny. Nadto pozwana podała, że powód nie udowodnił żądania zobowiązania. Pozwana podała, że podpis widniejący na dokumencie WZ, jest nieczytelny i nie pozwala na identyfikację osoby, która dokonała odbioru towaru.

Pozwana zanegowała aby otrzymała fakturę VAT z dnia 11 grudnia 2014 r. Pozwana wyjaśniła, że ewentualnie w przypadku uznania przez Sąd umowy za zawartą, wszelkie spory wynikające z umowy strony zobowiązały się rozwiązać polubownie wyłączając tym samym kognicję sądów powszechnych. Ponadto pozwana złożyła wniosek o skierowanie sprawy do mediacji.

Wyrokiem z dn. 8 września 2015 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.109,87 zł. z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 2 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.517 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony prowadziły korespondencję mailową w celu ustalenia warunków zamówienia. W dniu 5 grudnia 2014 r. pozwana złożyła u powoda zamówienie na materiały w postaci rur stalowych.

W dniu 11 grudnia 2014 r. powód wydał pozwanej zamówiony towar, który został dostarczony przez wynajętą firmę transportową do pozwanej spółki. Podczas odbioru sprzedanych rzeczy dokument WZ wystawiony przez powoda został podpisany.

W dniu 11 grudnia 2014 r. z tytułu wykonanej sprzedaży rur stalowych powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 9 109,87 zł. Na fakturze oznaczono odroczony termin zapłaty ceny do dnia 1 stycznia 2015 r.

Powód prowadził rozmowy z pracownicą pozwanej, która nie udostępniła mu numeru telefonu do właściciela. Powód nie dostał żadnej odpowiedzi w sprawie zapłaty umówionej ceny.

Wobec powyższego powód w piśmie z dnia 10 lutego 2015 r. wezwał pozwaną do zapłaty, a pozwana nie spełniła żądania powoda.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów prywatnych znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwość, autentyczność i moc dowodowa nie budziły jego wątpliwości, a także na podstawie zeznań powoda.

W ocenie Sądu Rejonowego zeznania powoda były szczerze, logiczne, rzeczowe, korespondowały ze sobą wzajemnie oraz z pozostałym materiałem dowodowym ujawnionym w sprawie.

Na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. Sąd ograniczył przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron do przesłuchania powoda, albowiem współnik pozwanej prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy nie stawił się przed Sądem i nie usprawiedliwił swojej nieobecności.

Następnie Sąd Rejonowy odniósł się do podniesionego przez pozwaną zarzutu związanego z odrzuceniem pozwu, wskazując że zgodnie z art. 1161 k.p.c. strony mogą poddać spór pod rozstrzygnięcie sądu polubownego. Zapis na sąd polubowny powinien być sporządzony na piśmie (art. 1162 § 1 k.p.c.). W razie wniesienia do sądu sprawy dotyczącej sporu objętego zapisem na sąd polubowny, sąd odrzuca pozew lub wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, jeżeli pozwany albo uczestnik postępowania nieprocesowego podniósł zarzut zapisu na sąd polubowny przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Sąd odmawia odrzucenia pozwu lub wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego gdy zapis na sąd polubowny jest nieważny, bezskuteczny, niewykonalny albo utracił moc, jak również wtedy, gdy sąd polubowny orzekł o swej niewłaściwości (art. 1165 § 1 i 2 k.p.c.). Jeżeli umowa nie przewiduje dla sądu polubownego funkcji rozstrzygania sporu, to tego rodzaju zapis nie stanowi zapisu na sąd polubowny. W szczególności nie stanowi zapisu na sąd polubowny umowa o poddanie sporu właściwości sądu polubownego jedynie w celu zawarcia ugody (zob. wyrok SN z dnia 11 lipca 2001 r., V CKN 379/00, OSNC 2002, nr 3, poz. 37, oraz postanowienie SN z dnia 11 października 2001 r., IV CKN 139/01, LEX nr 53085).

Pomimo podniesienia zarzutu zapisu na Sąd polubowny pozwana zdaniem Sądu Rejonowego nie przedstawiła żadnego dokumentu potwierdzającego wykonanie przez strony zapisu o poddaniu rozstrzygnięcia niniejszego sporu

przez wskazany przez strony konkretny, indywidualnie oznaczony sąd polubowny. W konsekwencji zarzut pozwanej był nieskuteczny, a Sąd na podstawie art. 1165 § 2 k.p.c. odmówił odrzucenia pozwu.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia sporu pomiędzy stronami, Sąd Rejonowy zważył, iż przy umowie sprzedaży, sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art. 535 k.c.).

Podstawowym przedmiotem sprzedaży jako stosunku prawnego jest przeniesienie przez sprzedawcę na kupującego własności rzeczy - nieruchomości i rzeczy ruchomych. Obok przeniesienia własności rzeczy, podstawowym obowiązkiem sprzedawcy jest obowiązek jej wydania, co oznacza przeniesienie posiadania rzeczy. Podstawowym obowiązkiem kupującego jest zapłata świadczenia pieniężnego – ceny, a spełnienie tego obowiązku powoduje wygaśnięcie zobowiązania dopiero wówczas, gdy sprzedawca otrzymał gotówkę, lub też uznany został jego rachunek bankowy albo obciążony został rachunek kupującego. Jeżeli zaś dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.).

Sąd zważył także, iż w procesie cywilnym ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania i to one są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Innymi słowy ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo (żąda czegoś od innej osoby) obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu (czyli neguje uprawnienie żądającego) obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. W myśl ogólnych zasad procesowych, to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1997 r., II CKN 531/97, LEX nr 496544), a na stronie pozwanej spoczywa obowiązek wykazania, że powodowi jego żądanie nie przysługuje (por. wyrok SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06).

W ocenie Sądu Rejonowego strona powodowa wykazała, że strony łączył stosunek obligacyjny na podstawie którego powód sprzedał pozwanej zamówione przez pozwaną rury stalowe. Powód przedłożył fakturę, dokumenty WZ oraz przedstawił dowód ze specyfikacją wykonanej usługi transportowej, a z w/w dowodów wynikało, że powód wydał pozwanej rzeczy zamówione przez pozwaną w ramach zawartej przez strony umowy sprzedaży.

Faktura jest dokumentem księgowym, rozliczeniowym, jednym z tzw. dowodów źródłowych i wraz z innymi dowodami, chociażby w postaci dokumentu Wz stanowi dowód spełnienia świadczenia przez sprzedawcę (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 24 października 2002 r., I ACa 219/02, OSA 2004/2/6).

Sąd Rejonowy zważył także, iż pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, których przeprowadzenie pozwoliłoby pozwanej na zniweczenie argumentacji powoda. Pozwana ograniczyła się wyłącznie do zaprzeczenia zasadności roszczenia powoda, gdy tymczasem powinna była przedstawić wnioski dowodowe, których przeprowadzenie przez Sąd pozwoliłoby na zniweczenie twierdzeń strony powodowej. Pozwana temu obowiązkowi nie sprostała.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż pozwana nie zapłaciła powodowi ceny z tytułu sprzedaży rzeczy, więc popadła w zwłokę ze spełnieniem tego świadczenia (art. 476 k.c.). Powód miał, więc prawo domagać się od pozwanego zapłaty ceny wraz z odsetkami za zwłokę.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 535 k.c. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.109,87 zł. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. (pkt. I wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego złożyła pozwana zaskarżając ten wyrok w całości i wnosząc o:

1. zmianę skarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości;

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania;

ewentualnie:

uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na wybiórczej i sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia zawodowego ocenie dowodów z dokumentów i zeznań świadków.

Pozwana wskazała, że doświadczenie życiowe i zasady logicznego rozumowania nakazują przyjąć, że strony po to właśnie wskazują w Krajowym Rejestrze Sądowym osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu, aby uniknąć niepewności, co do wzajemnej reprezentacji na gruncie zawierania jakiejkolwiek umowy. Konstatacja natomiast przez Sąd pierwszej instancji, iż za podmiot gospodarczy mogą wyrażać wolę w jego imieniu inne osoby, które nie są przez niego upoważnione do tego typu działań, bądź takie który nie można zidentyfikować z uwagi na nieczytelność podpisu, narusza zawarte w art. 233 § 1 k.p.c. zasady doświadczenia zawodowego, życiowego i logicznego rozumowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, w realiach niniejszej sprawy nie było żadnych racji, które przemawiałyby za koniecznością zmiany zaskarżonego orzeczenia lub jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Podkreślić trzeba, że organ pierwszoinstancyjny przeprowadził postępowanie dowodowe zgodnie z dyspozycją art. 233 k.p.c. nie przekraczając zarazem zasady swobodnej oceny dowodów.

Sąd Okręgowy podziela przy tym ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i w związku z tym, wobec braku konieczności ich powtarzania przyjmuje je jako własne.

Sąd Okręgowy pragnie zaznaczyć w pierwszej kolejności, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej - niż przyjął sąd - wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie przez skarżącego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 293/02, LEX nr 151622). W judykaturze powszechnie przyjmuje się, że zarzucenie naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu podstaw tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347; z dnia 2 kwietnia 2003 r., I CKN 160/01, LEX nr 78813; z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 274/03, LEX nr 164852; z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 393/03, LEX nr 585758). Jeżeli bowiem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne.

Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona ocena dowodów może być skutecznie podważona (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, OSNC 2000/7-8/139). Konieczne jest zatem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Nie jest natomiast wystarczające

subiektywne przekonanie skarżącego o innej niż przyjął sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu. Jeżeli bowiem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne.

Zdaniem Sądu Okręgowego, apelacja pozwanej nie zawiera zarzutów, które mogłyby stanowić skuteczne podważenie oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd Rejonowy. W szczególności nie można uznać za skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c jedynie poprzez wskazanie, że w ocenie skarżącego, dowód w postaci zeznań strony powodowej, „pozostawiał wiele do życzenia”.

Wskazać też należy, że pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty postawiła zarzut niezawarcia z powodem umowy o sprzedaż rur stalowych i zakwestionowała podpis widniejący na dokumencie WZ jako pochodzący od osoby uprawnionej do reprezentacji pozwanej. Pozwana podniosła też, że nie otrzymała od powoda faktury i wezwania do zapłaty. Pozwana natomiast nie zakwestionowała samego faktu odebrania od powoda rur stalowych, będących przedmiotem sporu. Poza tym, na co zasadnie zwrócił uwagę powód, pozwana wskazując, że między stronami został uzgodniony zapis na sąd polubowny, przyznała w dalszej części sprzeciwu, że strony określiły stosunek prawny z którego spory miały być rozwiązywane polubownie. Zatem jej twierdzenie, że między stronami nie doszło do zawarcia umowy sprzedaży należało uznać za bezpodstawne.

Oczywiście Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, iż pozwana istnienia zapisu na sąd polubowny w żaden sposób nie wykazała.

W dalszej kolejności stwierdzić należy, że powód, wbrew twierdzeniom pozwanej sprostował wykazaniu, iż przedmiotowe rury zostały pozwanej dostarczone, przedkładając m.in. dowód w postaci specyfikacji wykonanej usługi transportowej (k-46), a ponadto w związku z podniesionymi przez pozwaną zarzutami, w piśmie procesowym z dn. 1.06.2015 r. złożył kolejne wnioski dowodowe, m.in. w postaci korespondencji mailowej stron, zamówień z dn. 5.12.2014 r., podpisanych przez współnika pozwanej T. S. (k-56-57), czy wydruków internetowych ze strony Poczty Polskiej (k-58-61) na potwierdzenie doręczenia pozwanej faktury i wezwania do zapłaty. Odpis pisma powoda z dn. 1.06.2015 r. wraz z załącznikami doręczono pozwanej, która jednak w żaden sposób się do niego nie odniosła. Pozwana nie zaprzeczyła w szczególności, aby wskazana w piśmie powoda R. N. nie była pracownikiem pozwanej, nie zakwestionowała też podpisów współnika pozwanej T. S. na przedłożonych przez powoda zamówieniach. Tym samym niezasadny jest zarzut pozwanej, że w przedłożonym materiale dowodowym brak w istotnych kwestiach podpisu osoby uprawnionej do reprezentacji pozwanej.

Reprezentant pozwanej nie stawił się także na rozprawie w dn. 8.09.2015 r., na którą został wezwany celem złożenia zeznań. W związku z tym Sąd Rejonowy ograniczył dowód zeznań stron do zeznań strony powodowej. Powód zaś w swoich zeznaniach potwierdził fakt złożenia zamówienia przez pozwaną i fakt dostarczenia pozwanej zamówionych rur stalowych (k-80).

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego podniesiony w apelacji zarzut pozwanej o błędnej ocenie przez Sąd Rejonowy zebranych w sprawie dowodów należało uznać za nieuzasadniony.

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację pozwanej